

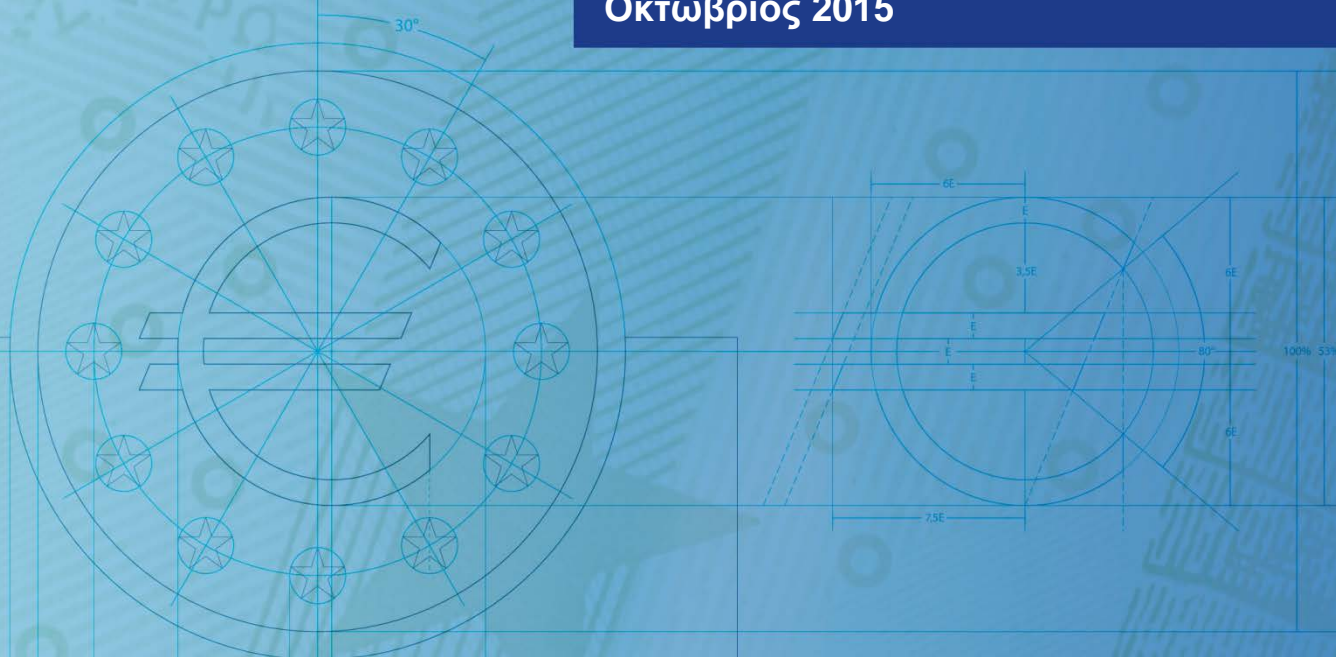

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Οδηγός διαβούλευσης των εθνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσον αφορά σχέδια νομοθετικών διατάξεων

Οκτώβριος 2015

Περιεχόμενα

Πρόλογος	3
1 Η συμβουλευτική λειτουργία της ΕΚΤ όσον αφορά σχέδια νομοθετικών διατάξεων	4
2 Σκοποί της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου	7
3 Πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης διαβούλευσης με την ΕΚΤ	9
3.1 Αιτούσες αρχές	9
3.2 Σχέδια νομοθετικών διατάξεων	10
3.3 Πεδίο αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ	12
3.4 Διατάξεις εφαρμογής	18
4 Διαδικασία διαβούλευσης με την ΕΚΤ	20
4.1 Κατάλληλος χρόνος διαβούλευσης	20
4.2 Αίτημα για διατύπωση γνώμης	22
4.3 Προθεσμίες	23
4.4 Αποδεικτικό παραλαβής	25
4.5 Εκπόνηση και έκδοση γνώμης	25
4.6 Γλωσσικό καθεστώς	26
4.7 Διαβίβαση της γνώμης και συνέχεια που δίδεται σε αυτή	26
4.8 Δημοσίευση	27
5 Συμμόρφωση με την υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ	28
6 Νομικές συνέπειες της παραβίασης της υποχρέωσης διαβούλευσης με την ΕΚΤ	29
Παράρτημα	30
Απόφαση του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων (98/415/ΕΚ)	30

Πρόλογος

Επί σειρά ετών ο *Οδηγός διαβούλευσης των εθνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα* όσον αφορά σχέδια νομοθετικών διατάξεων αποτέλεσε χρήσιμο εργαλείο για τις εθνικές αρχές και το κοινό, παρέχοντας αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Δεδομένου ότι η πρώτη έκδοση του Οδηγού δημοσιεύθηκε το 2005, καθίσταται αναγκαία η επικαιροποίησή του προκειμένου να αποτυπωθούν οι εξελίξεις σε επίπεδο ενωσιακού δικαίου και η εμπειρία που αποκόμισε εντωμεταξύ η ΕΚΤ από τη διαδικασία διαβούλευσης. Κατά το πρότυπο των λοιπών εκδόσεών της, ο παρών Οδηγός αποτελεί έκφραση της προσήλωσης της ΕΚΤ στις αρχές της δημοσιότητας και της διαφάνειας και συμβάλλει στην ευρύτερη διάδοση των στόχων και των δραστηριοτήτων της.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για σχέδια νομοθετικών διατάξεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση της συμμετοχής στη διαδικασία διαβούλευσης. Ενόψει τούτου, η ΕΚΤ προέβη στην επικαιροποίηση του Οδηγού με γνώμονα την ενημέρωση των εθνικών αρχών και την παροχή συνδρομής σε αυτές σε σχέση με την υποχρέωση διαβούλευσης. Στο πνεύμα αυτό ο παρών Οδηγός αναλύει τους σκοπούς και το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης διαβούλευσης και αποσαφηνίζει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται.

Είμαι βέβαιος ότι ο παρών Οδηγός θα εξακολουθήσει να συμβάλλει στην εξοικείωση των ενδιαφερόμενων μερών με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και, κατ' επέκταση, στην καλύτερη κατανόηση της συμβουλευτικής λειτουργίας της ΕΚΤ. Στο πλαίσιο αυτό σκοπός του είναι επίσης να διασφαλίσει την εκτενέστερη χρήση της διαδικασίας διαβούλευσης και, μέσω αυτής, την εναρμόνιση της νομοθεσίας των κρατών μελών που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ.

Τέλος, θα ήθελα να υπογραμμίσω τη διαχρονική σημασία της διασφάλισης στενής συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών που μετέχουν στη νομοπαραγωγική διαδικασία και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών/Ευρωσυστήματος. Πιστεύω ακράδαντα ότι το παρόν πόνημα θα εξακολουθήσει να στηρίζει τη στενή αυτή συνεργασία προς όφελος όλων των ενδιαφερομένων.

Φρανκφούρτη, Οκτώβριος 2015

Yves Mersch

Μέλος της εκτελεστικής επιτροπής της ΕΚΤ

1 Η συμβουλευτική λειτουργία της ΕΚΤ όσον αφορά σχέδια νομοθετικών διατάξεων

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (η «Συνθήκη») απονέμει στην ΕΚΤ συγκεκριμένη συμβουλευτική λειτουργία σε σχέση με προτεινόμενες πράξεις της Ένωσης και σχέδια εθνικών νομοθετικών διατάξεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ. Η συμβουλευτική αυτή λειτουργία της ΕΚΤ έχει ως νομική βάση τα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης, το περιεχόμενο των οποίων αναπαράγεται στο άρθρο 4 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»).

Το πλαίσιο διαβούλευσης των εθνικών αρχών με την ΕΚΤ καθορίζεται στην απόφαση 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων¹. Η εν λόγω απόφαση τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1999 και εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη, πλην του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο εξαιρείται από την υποχρέωση διαβούλευσης βάσει του Πρωτοκόλλου για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη. Έως το 2004 η ΕΚΤ εξέδιδε κατά μέσο όρο 30 γνώμες ετησίως, κατόπιν αιτημάτων των εθνικών αρχών. Έκτοτε, λόγω της αύξησης του αριθμού των κρατών μελών και της αναταραχής στις χρηματοπιστωτικές αγορές από το 2008 και έπειτα, ο αριθμός των γνωμών της όσον αφορά σχέδια νομοθετικών διατάξεων αυξήθηκε σημαντικά, φτάνοντας τις 95 το 2012.

Τα τελευταία χρόνια η διαδικασία διαβούλευσης απέκτησε ακόμα μεγαλύτερη βαρύτητα λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης, καθώς τα κράτη μέλη υποχρεούνται πλέον να συντονίζουν τη δραστηριότητά τους στο πλαίσιο της λήψης μέτρων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Εν προκειμένω οι γνώμες της ΕΚΤ συμβάλλουν στη διασφάλιση συνοχής στην Ένωση σε σχέση με μέτρα που σκοπό έχουν να διαφυλάξουν την εμπιστοσύνη και τη σταθερότητα στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Άρθρο 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης:

4. Η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ζητείται:

¹ ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42. Το κείμενο της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου αναπαράγεται στο παράρτημα.

- για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της,
- από τις εθνικές αρχές για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της, εντός όμως των ορίων και υπό τους όρους που ορίζει το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 129, παράγραφος 4.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να υποβάλλει γνώμες στα κατάλληλα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης ή στις εθνικές αρχές για θέματα της αρμοδιότητάς της.

Άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης:

5. Στους τομείς που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, ζητείται η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για κάθε σχέδιο πράξης της Ένωσης, καθώς και για κάθε σχέδιο εθνικής κανονιστικής διάταξης. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί επίσης να γνωμοδοτεί.

Άρθρο 4 του καταστατικού του ΕΣΚΤ:

Σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) η γνώμη της ΕΚΤ ζητείται:

- για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της,
- από τις εθνικές αρχές για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της, εντός όμως των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41·

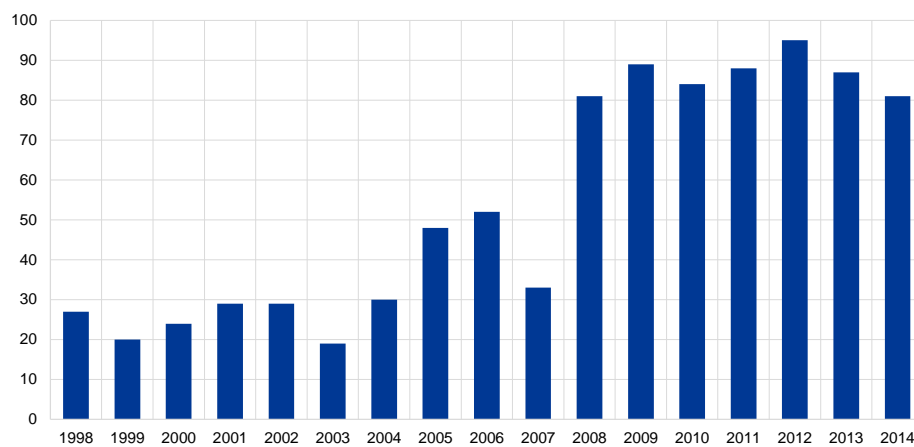
β) η ΕΚΤ μπορεί να διατυπώνει γνώμες προς τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης ή τις εθνικές αρχές για θέματα του πεδίου των αρμοδιοτήτων της.

Λόγω της αρκετά γενικής διατύπωσης της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου και προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη εφαρμογή της, οι εθνικές αρχές πρέπει να διαθέτουν μία εις βάθος αντίληψη α) των σκοπών της εν λόγω απόφασης, β) του πεδίου εφαρμογής της υποχρέωσης διαβούλευσης με την ΕΚΤ, γ) της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθούν και δ) των συνεπειών που θα είχε ενδεχόμενη παράλειψη διαβούλευσης για τη νομιμότητα της κατά περίπτωση νομοθετικής ρύθμισης. Λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από την έως τώρα εφαρμογή της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, ο παρών Οδηγός σκοπό έχει να ενημερώσει όλες τις εθνικές αρχές που μετέχουν στη νομοπαραγωγική διαδικασία σχετικά με τις τέσσερις προαναφερθείσες πτυχές, έτσι ώστε αυτές να γνωρίζουν πλήρως τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Ο παρών Οδηγός περιέχει επίσης σειρά

συστάσεων για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας διαβούλευσης.

Διάγραμμα 1

Αριθμός γνωμών που έχει εκδώσει η ΕΚΤ κατόπιν αιτημάτων εθνικών αρχών

Πηγή: ΕΚΤ.

2 Σκοποί της απόφασης 98/415/EK του Συμβουλίου

Στην απόφαση OLAF² το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (το «Δικαστήριο») αποσαφήνισε τους στόχους του άρθρου 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης όσον αφορά την υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Σύμφωνα με το Δικαστήριο η υποχρέωση αυτή σκοπεί «κυρίως να εξασφαλίσει ότι ο συντάκτης της πράξεως θα εκδώσει την πράξη αφού ακούσει τον οργανισμό ο οποίος, λόγω των ειδικών αρμοδιοτήτων που ασκεί στο [ενωσιακό] πλαίσιο και στον συγκεκριμένο τομέα και λόγω του υψηλού βαθμού ειδίκευσης που τον χαρακτηρίζει είναι ιδιαίτερα σε θέση να συμβάλει επωφελώς στην προτεινόμενη διαδικασία εκδόσεως της πράξεως».

Αν και η απόφαση OLAF αφορά την υποχρέωση των ενωσιακών θεσμικών οργάνων να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για προτεινόμενες πράξεις της Ένωσης, παράλληλα συμβάλλει στην αποσαφήνιση της αντίστοιχης υποχρέωσης των κρατών μελών όταν πρόκειται για σχέδια εθνικών νομοθετικών διατάξεων. Από την απόφαση OLAF μπορεί κανείς να συναγάγει ότι βασικός σκοπός της απόφασης 98/415/EK του Συμβουλίου είναι να επιτρέψει στην ΕΚΤ να συμβουλευτεί ως εμπειρογνώμων και σε εύλογο χρόνο τον εθνικό νομοθέτη όσον αφορά σχέδια νομοθετικών διατάξεων το αντικείμενο των οποίων εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Η συμβουλευτική αυτή λειτουργία με τη σειρά της σκοπό έχει να διασφαλίσει ότι το εκάστοτε προτεινόμενο εθνικό νομικό πλαίσιο α) συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΕΚΤ ή/και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), β) είναι συμβατό με το νομικό πλαίσιο του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ και γ) ευθυγραμμίζεται με τις πολιτικές του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

Η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ βάσει της απόφασης 98/415/EK του Συμβουλίου προορίζεται να λειτουργεί ως προληπτικός μηχανισμός αποσόβησης προβλημάτων που θα μπορούσαν να προκύψουν λόγω της έλλειψης συμβατότητας ή συνοχής των εθνικών νομοθετικών διατάξεων. Επομένως, η διαβούλευση πρέπει να λαμβάνει χώρα σε στάδιο κατά το οποίο η προτεινόμενη νομοθετική διάταξη αποτελεί ακόμη σχέδιο και, ειδικότερα, σε στάδιο κατά το οποίο οι εθνικές αρχές που μετέχουν στην προπαρασκευή και έγκρισή της μπορούν να επωφεληθούν από τη γνώμη της ΕΚΤ, λαμβάνοντάς την υπόψη.

Στην ουσία η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να διασφαλίζουν ότι η εθνική τους νομοθεσία, περιλαμβανομένων των

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 2003 στην υπόθεση C-11/00 Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Συλλογή 2003, σ. I-7147, ιδίως σκέψεις 110 και 111. Στην υπόθεση αυτή το Δικαστήριο έκανε δεκτή την προσφυγή της Επιτροπής και ακύρωσε την απόφαση ΕΚΤ/1999/5 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 1999, σχετικά με την πρόληψη της απάτης. Η απόφαση αυτή είναι σημαντική κατά το ότι αποσαφηνίζει τη συμβουλευτική λειτουργία της ΕΚΤ, καθώς το Δικαστήριο, κατόπιν απήματος της ΕΚΤ, εξέτασε για πρώτη φορά τους στόχους του άρθρου 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης.

καταστατικών των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) τους, εξακολουθεί να είναι συμβατή με τη Συνθήκη και το καταστατικό του ΕΣΚΤ.

Η διαδικασία διαβούλευσης βάσει της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου εμφανίζει και μία σειρά πρόσθετων πλεονεκτημάτων. Αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και εξειδικευμένης εμπειρίας και γνώσης, αλλά και σημαντικό μέσο ενημέρωσης της ΕΚΤ για τις νομοθετικές εξελίξεις που σημειώνονται στα κράτη μέλη στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Η εξειδικευμένη εμπειρία και γνώση που αποκτά η ΕΚΤ εξετάζοντας τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων συμβάλλουν σημαντικά στη διαμόρφωση των θέσεων της, π.χ. στο πλαίσιο ενωσιακών ή διεθνών φόρουμ με παρόμοιο αντικείμενο. Εξάλλου, οι γνώμες της ΕΚΤ βασίζονται στην εξειδικευμένη εμπειρία και γνώση που η ίδια αποκτά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της και, ως εκ τούτου, προάγουν την εναρμόνιση της νομοθεσίας των κρατών μελών που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της και συμβάλλουν στην εν γένει ενίσχυση της ποιότητας της εθνικής νομοθεσίας³. Ακόμη, οι γνώμες της ΕΚΤ είναι δυνατό να αποτελούν πηγή αναφοράς για το Δικαστήριο στο πλαίσιο της εκδίκασης υποθέσεων σχετικά με τη συμβατότητα νομοθετικών διατάξεων με τη Συνθήκη ή για τα εθνικά δικαστήρια στο πλαίσιο της εκδίκασης υποθέσεων σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος νομοθετικών διατάξεων.

Οι γνώμες της ΕΚΤ, όπως άλλωστε και οι γνώμες άλλων θεσμικών οργάνων της Ένωσης, δεν έχουν δεσμευτική ισχύ. Αυτό σημαίνει ότι οι εθνικοί νομοθέτες δεν είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται με αυτές. Ωστόσο, το σύστημα που προβλέπει η απόφαση 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου σκοπό έχει να διασφαλίσει ότι οι εθνικές νομοθετικές διατάξεις εγκρίνονται μόνο εφόσον ληφθεί δεόντως υπόψη η γνώμη της ΕΚΤ. Το σύστημα αυτό έχει αποδειχθεί αποτελεσματικό στην πράξη και κατά γενικό κανόνα οι εθνικοί νομοθέτες προβαίνουν σε τροποποίηση, ή ακόμη και απόσυρση, σχεδίων νομοθετικών διατάξεων που αντίκεινται στις θέσεις της ΕΚΤ.

Τέλος, η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ συμβάλλει στην επικοινωνία της ίδιας με το κοινό και τις αγορές. Καθώς η ενίσχυση της διαφάνειας αποτελεί γενική πολιτική της, οι γνώμες που η ίδια εκδίδει κατόπιν αιτημάτων εθνικών αρχών δημοσιεύονται κατά κανόνα στον δικτυακό της τόπο αμέσως μετά την έκδοση και τη διαβίβασή τους στις αιτούσες αρχές.

³ Βλ. σημείο 140 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-11/00, το οποίο αποτυπώνεται και στη σκέψη 110 της απόφασης του Δικαστηρίου.

3 Πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης διαβούλευσης με την ΕΚΤ

3.1 Αιτούσες αρχές

Άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου:

1. Οι αρχές των κρατών μελών ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τη συνθήκη (...).
 2. Επιπλέον, οι αρχές των κρατών μελών που δεν είναι συμμετέχοντα κράτη μέλη, ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που αφορά τα μέσα της νομισματικής πολιτικής.
-

3.1.1 Αρχές οι οποίες υπόκεινται στην υποχρέωση διαβούλευσης

Το άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου καθιστά σαφές ότι οι «αρχές των κρατών μελών» υπέχουν υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ όσον αφορά νομοθετικές διατάξεις που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Δεδομένου ότι η απόφαση 98/415/ΕΚ εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη, πλην του Ηνωμένου Βασιλείου, στο πεδίο εφαρμογής της υπάγονται οι αρχές τόσο των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ (τα «κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ»), όσο και εκείνων που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ (τα «κράτη μέλη εκτός ζώνης ευρώ»), με εξαίρεση τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου.

Το άρθρο 3 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου καθιστά σαφές ότι οι αρχές των κρατών μελών είναι «οι αρχές [...] που προπαρασκευάζουν νομοθετική διάταξη». Εξάλλου, από το άρθρο 4 της ίδιας απόφασης συνάγεται ότι η αιτούσα αρχή μπορεί να είναι διαφορετική όχι μόνο από την «αρχή που θα κληθεί να εγκρίνει τη διάταξη» αλλά και από την «αρχή που εισηγείται το σχέδιο νομοθετικής διάταξης».

Στην πράξη τη διαβούλευση με την ΕΚΤ ζητά ένα ευρύ φάσμα αρχών. Προκειμένου για νομοθεσία που προορίζεται για ψήφισα από εθνικό κοινοβούλιο, τη διαβούλευση ζητά κατά γενικό κανόνα ο υπουργός που είναι αρμόδιος για την προπαρασκευή του νομοσχεδίου το οποίο εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ. Αν η νομοθετική πρωτοβουλία προέρχεται από μέλος εθνικού κοινοβουλίου και όχι από την κυβέρνηση, υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ υπέχει το κοινοβούλιο, όπως

εκτίθεται λεπτομερώς στη συνέχεια⁴. Ενίοτε οι διαβουλεύσεις διεξάγονται μέσω των ΕθνΚΤ οι οποίες άλλοτε ενεργούν οι ίδιες ως κανονιστικές αρχές και άλλοτε για λογαριασμό τέτοιων.

Προκειμένου για νομοθεσία που εγκρίνεται με διαφορετική διαδικασία, η γνώμη της ΕΚΤ ζητείται κατά γενικό κανόνα από την αρχή που είναι αρμόδια για την έγκρισή της, για παράδειγμα από μέλος της κυβέρνησης ή από ΕθνΚΤ που διαθέτει κανονιστική εξουσία.

Τέλος, αιτήματα διαβούλευσης με την ΕΚΤ υποβάλλουν και εθνικές αρχές οι οποίες μετέχουν *de jure* ή *de facto* στη διαδικασία έγκρισης της σχετικής πράξης (π.χ. ΕθνΚΤ, εποπτικές αρχές, αρχές ανταγωνισμού, αρχές καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και ειδικά όργανα, όπως εθνικές επιτροπές αρμόδιες σε θέματα μετάβασης στο ευρώ). Στις περιπτώσεις αυτές η ΕΚΤ έχει υποστηρίξει ότι η διαβούλευση είναι έγκυρη, εφόσον καθίσταται σαφές ότι οι εν λόγω αρχές ενεργούν για λογαριασμό της αρχής η οποία εισηγείται ή εγκρίνει τη σχετική πράξη.

3.1.2 Ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων

Και τα εθνικά κοινοβούλια είναι δυνατό να αποτελούν αρχές που «προπαρασκευάζουν νομοθετική διάταξη» για τους σκοπούς της απόφασης 98/415/ΕΚ όταν συζητούν, κατόπιν πρότασης ενός ή περισσότερων μελών τους, σχέδια νομοθετικών διατάξεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ⁵. Σε ό,τι αφορά τον τρόπο συμμόρφωσής τους με την υποχρέωση υποβολής των αιτημάτων διαβούλευσης με την ΕΚΤ για τα ως άνω σχέδια νομοθετικών διατάξεων, τα εθνικά κοινοβούλια οφείλουν να αποφασίζουν σύμφωνα με τους οικείους κανονισμούς. Είναι επίσης αποδεκτή η υποβολή αιτήματος διαβούλευσης από εθνική κυβέρνηση με δική της πρωτοβουλία για σχέδια νομοθετικών διατάξεων που προτείνονται από μέλη του εθνικού κοινοβουλίου σύμφωνα με την οικεία εθνική νομοθεσία.

3.2 Σχέδια νομοθετικών διατάξεων

Άρθρο 1 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου:

1. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, νοούνται ως:

[...]

⁴ Βλ. ενότητα III.1.2 του παρόντος Οδηγού.

⁵ Αυτό ισχύει και στις περιπτώσεις στις οποίες μέλη κοινοβουλίου εισηγούνται τροποποιήσεις σχεδίου νομοθετικών διατάξεων που έχει προταθεί από την κυβέρνηση, συνεπεία των οποίων το εν λόγω σχέδιο θα μπορούσε να μεταπέσει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ.

«σχέδια νομοθετικών διατάξεων»: οι διατάξεις οι οποίες αφ' ής στιγμής καθίστανται νομικά δεσμευτικές και τυγχάνουν γενικής εφαρμογής στο έδαφος κράτους μέλους, θεσπίζουν κανόνες για αόριστο αριθμό περιπτώσεων και απευθύνονται σε αόριστο αριθμό φυσικών ή νομικών προσώπων.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, οι αρχές των κρατών μελών είναι υποχρεωμένες να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για «κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης» που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Τα «σχέδια νομοθετικών διατάξεων» ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ, ο δε ορισμός αναφέρεται σε διατάξεις οι οποίες, από τη στιγμή που καθίστανται νομικά δεσμευτικές και τυγχάνουν γενικής εφαρμογής σε ολόκληρη την επικράτεια του οικείου κράτους μέλους (ή σε επιμέρους γεωγραφική περιφέρειά της), θεσπίζουν κανόνες που εφαρμόζονται σε «αόριστο αριθμό περιπτώσεων και απευθύνονται σε αόριστο αριθμό» προσώπων. Στον εν λόγω ορισμό περιλαμβάνονται σχέδια νομοθετικών διατάξεων που εκπονεί η κυβέρνηση, τα οποία με την έγκρισή τους καθίστανται ουσιαστικές νομικές διατάξεις, ανεξαρτήτως της διάρκειας εφαρμογής τους.

Ο ορισμός δεν περιλαμβάνει σχέδια νομοθετικών διατάξεων που αποκλειστικό σκοπό έχουν τη μεταφορά ενωσιακών οδηγιών στο εθνικό δίκαιο⁶.

3.2.1 Νομικά δεσμευτικές διατάξεις

Η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ βάσει της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου δεν περιορίζεται στα σχέδια νομοθετικών διατάξεων που προορίζονται για ψήφιση από το κοινοβούλιο. Καταλαμβάνει όλα τα είδη νομικά δεσμευτικών διατάξεων, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου και των πράξεων με τις οποίες θεσπίζονται δευτερεύοντες κανόνες δικαίου.

Πράξεις νομοθετικού περιεχομένου

Οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου εκδίδονται σε περιπτώσεις επείγουσας ή απρόβλεπτης ανάγκης και αποκτούν ισχύ τυπικού νόμου με την κύρωσή τους από το κοινοβούλιο. Η κύρωση μπορεί να λάβει χώρα αμέσως μετά την έκδοσή τους ή και αργότερα. Συνεπώς, τα σχέδια πράξεων νομοθετικού περιεχομένου είναι «σχέδια νομοθετικών διατάξεων» για τα οποία πρέπει να ζητείται η γνώμη της ΕΚΤ πριν από την έκδοσή τους, ανεξαρτήτως της επείγουσας ή απρόβλεπτης ανάγκης⁷.

⁶ Βλ. ενότητα III.4 του παρόντος Οδηγού.

⁷ Επισημαίνεται η δυνατότητα της αιτούσας αρχής να τάξει μικρότερη προθεσμία για τη διατύπωση της γνώμης της ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου (βλ. ενότητα IV.3 του παρόντος Οδηγού), λόγω της επείγουσας ή απρόβλεπτης ανάγκης που αποτελεί εγγενές στοιχείο της έκδοσης των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου.

Πράξεις που θεσπίζουν δευτερεύοντες κανόνες δικαίου

Δεν απαιτείται η γνώμη της ΕΚΤ για κάθε πράξη η οποία θεσπίζει δευτερεύοντες κανόνες δικαίου, περιλαμβανομένων των πράξεων γενικής εφαρμογής των Εθνικών Αρχών, και αποβλέπει στην εκτέλεση πρωτευόντων κανόνων δικαίου που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ. Λαμβανομένων υπόψη των σκοπών της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, η γνώμη της ΕΚΤ για τα σχέδια πράξεων που θεσπίζουν δευτερεύοντες κανόνες δικαίου θα πρέπει να ζητείται μόνο εάν το αντικείμενό τους συνδέεται στενά με τα καθήκοντα της ΕΚΤ και οι επιπτώσεις τους σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της τελευταίας διαφέρουν από τις αντίστοιχες των πρωτευόντων κανόνων δικαίου. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη κατά κανόνα δεν υποχρεούνται να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ σε θέματα διαδικασίας.

Η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ στις περιπτώσεις τροποποιήσεων σχεδίων νομοθετικών διατάξεων για τα οποία έχει ήδη ζητηθεί η έκδοση γνώμης αφορά τροποποιήσεις ουσίας που εγγίζουν τον πυρήνα των εν λόγω σχεδίων. Εν προκειμένω είναι χρήσιμη η διάκριση μεταξύ των δύο ακόλουθων περιπτώσεων. Η πρώτη αφορά την εισαγωγή τροποποιήσεων ουσίας σε στάδιο κατά το οποίο η ΕΚΤ δεν έχει ακόμη εκδώσει τη γνώμη της. Στην περίπτωση αυτή η ΕΚΤ προσδοκά ότι η αιτούσα αρχή θα υποβάλει σε αυτή το τροποποιημένο σχέδιο της νομοθετικής διάταξης το συντομότερο δυνατό, ούτως ώστε η ίδια να είναι σε θέση να γνωμοδοτήσει με βάση το πλέον ενημερωμένο κείμενο. Η δεύτερη περίπτωση αφορά την εισαγωγή τροποποιήσεων ουσίας μετά την έκδοση της γνώμης, για τις οποίες πάντως θα πρέπει να λαμβάνει χώρα διαβούλευση με την ΕΚΤ, εκτός αν με αυτές επιδιώκεται η αποτύπωση των θέσεων που έχει εντωμεταξύ εκφράσει η ΕΚΤ στη γνώμη της. Σε κάθε περίπτωση οι αιτούσες αρχές καλούνται να ενημερώνουν την ΕΚΤ για τη συνέχεια που δίδουν στις γνώμες της και, ιδίως, να της παρέχουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τυχόν τροποποιήσεις.

3.3 Πεδίο αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ

Το άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ υποχρεώνει τις εθνικές αρχές να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης «που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τη συνθήκη». Προφανώς, η υποχρέωση αυτή καταλαμβάνει και όσα σχέδια νομοθετικών διατάξεων επηρεάζουν την εκτέλεση των βασικών καθηκόντων του ΕΣΚΤ δυνάμει του άρθρου 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης (δηλαδή τη χάραξη και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής της Ένωσης, τη διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, την κατοχή και διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων των κρατών μελών και την προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών) και του άρθρου 16 του καταστατικού του ΕΣΚΤ (έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ). Καταλαμβάνει επίσης τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων τα οποία επηρεάζουν την εκτέλεση και άλλων καθηκόντων που αναθέτει στο ΕΣΚΤ η Συνθήκη, όπως τα ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, τα οποία ανατίθενται στην ΕΚΤ βάσει του άρθρου 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης.

Το άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου υπάγει ρητά ορισμένες κατηγορίες θεμάτων στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ. Έτσι, οι εθνικές αρχές πρέπει να ζητούν τη γνώμη της για σχέδια νομοθετικών διατάξεων που αφορούν τα συγκεκριμένα θέματα.

Άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου:

1. Οι αρχές των κρατών μελών ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τη συνθήκη, ιδίως όσον αφορά:

- νομισματικά θέματα,
- μέσα πληρωμής,
- τις εθνικές κεντρικές τράπεζες,
- τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή των στατιστικών στοιχείων σχετικά με το νομισματικό, χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό τομέα, καθώς και σχετικά με τα συστήματα πληρωμών και το ισοζύγιο πληρωμών,
- τα συστήματα συμψηφισμού και πληρωμών,
- τους κανόνες που εφαρμόζονται στους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, εφόσον επηρεάζουν σημαντικά τη σταθερότητα χρηματοδοτικών οργανισμών και χρηματαγορών.

Μη εξαντλητική αναφορά των πεδίων αρμοδιότητας της ΕΚΤ

Από τη διατύπωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 και της αιτιολογικής σκέψης 3 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου καθίσταται σαφές ότι ο κατάλογος του άρθρου 2 παράγραφος 1 δεν είναι εξαντλητικός.

Εξάλλου, το άρθρο 2 παράγραφος 2 της ως άνω απόφασης ορίζει ότι οι αρχές των μη συμμετεχόντων κρατών μελών (πλην του Ηνωμένου Βασιλείου) πρέπει να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που αφορά τα μέσα νομισματικής πολιτικής.

Άρθρο 2 παράγραφος 2 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου:

1. Επιπλέον, οι αρχές των κρατών μελών που δεν είναι συμμετέχοντα κράτη μέλη, ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που αφορά τα μέσα της νομισματικής πολιτικής.

Ο λόγος της διαφοροποίησης αυτής μεταξύ συμμετεχόντων και μη συμμετεχόντων κρατών μελών στην απόφαση 98/415/EK του Συμβουλίου έγκειται στο ότι στα συμμετέχοντα κράτη μέλη δεν αποφασίζονται πλέον οι εθνικές αρχές για τα μέσα νομισματικής πολιτικής (για παράδειγμα, όσον αφορά το σύστημα των υποχρεωτικών ελάχιστων αποθεματικών). Πάντως, στην αιτιολογική σκέψη 5 της ως άνω απόφασης διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση διαβούλευσης δεν καταλαμβάνει αποφάσεις τις οποίες λαμβάνουν αρχές μη συμμετεχόντων κρατών μελών στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομισματικής τους πολιτικής (για παράδειγμα, αποφάσεις για τον καθορισμό των επιτοκίων).

Διάγραμμα 2

Ενδεικτική απεικόνιση πεδίων αρμοδιότητας της ΕΚΤ

Πηγή: ΕΚΤ.

Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ για σχέδια νομοθετικών διατάξεων δημοσιεύονται στον δικτυακό της τόπο και κατηγοριοποιούνται βάσει θεματικού τομέα του πεδίου αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ (στατιστικά στοιχεία, συστήματα πληρωμών και διακανονισμού κ.λπ.). Οι τίτλοι και το αντικείμενό τους παρέχουν χρήσιμες κατευθύνσεις σε περιπτώσεις αμφιβολίας ως προς το αν ορισμένο σχέδιο νομοθετικής διάταξης υπάγεται ή όχι στο πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης διαβούλευσης βάσει της απόφασης 98/415/EK του Συμβουλίου.

3.3.1 Νομισματικά θέματα και μέσα πληρωμής

Οι γνώμες της ΕΚΤ για νομισματικά θέματα και μέσα πληρωμής αφορούν σχέδια νομοθετικών διατάξεων με ποικίλη θεματολογία, με χαρακτηριστικά παραδείγματα τα μέτρα για την εισαγωγή του ευρώ (επανεκφραση του εθνικού νομίσματος, επανεκφραση του δημόσιου και του ιδιωτικού χρέους, διπλή αναγραφή τιμών, κανόνες στρογγυλοποίησης, αντικατάσταση των εθνικών επιτοκίων αναφοράς κ.λπ.), την ιδιότητα νόμιμου χρήματος, την έκδοση αναμνηστικών κερμάτων, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας όσον αφορά τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα, την πρόληψη της παραχάραξης και κιβδηλείας, τις ονομαστικές αξίες και τις τεχνικές προδιαγραφές, την ανακύκλωση, τους ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας

των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων, τους περιορισμούς των πληρωμών με τη χρήση μετρητών και την έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος.

3.3.2 Εθνικές κεντρικές τράπεζες

Μεγάλος αριθμός γνώμων της ΕΚΤ αφορά σχέδια νομοθετικών διατάξεων για τις ΕθνΚΤ. Η θεματολογία τους καλύπτει νομοθετικές διατάξεις οι οποίες επηρεάζουν το καθεστώς των ΕθνΚΤ ή των μελών των οργάνων λήψης αποφάσεων τους και άπτονται ιδίως πτυχών της ανεξαρτησίας των κεντρικών τραπεζών. Αρκετές γνώμες αφορούν επίσης τα καθήκοντα και τις νομισματικές πολιτικές των ΕθνΚΤ, περιλαμβανομένης της συμμόρφωσης με την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης που προβλέπεται στο άρθρο 123 της Συνθήκης, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα των ΕθνΚΤ και τα υποχρεωτικά ελάχιστα αποθεματικά των ΕθνΚΤ των μη συμμετεχόντων κρατών μελών. Άλλες γνώμες αφορούν ενδεικτικά θεσμικές αλλαγές στις ΕθνΚΤ, το λογιστικό και ελεγκτικό πλαίσιο και το πλαίσιο υποβολής εκθέσεων, τη συμμετοχή σε διεθνή νομισματικά ιδρύματα, την προνομιακή πρόσβαση, την προληπτική εποπτεία, το επαγγελματικό απόρρητο και άλλες πτυχές των ρυθμίσεων που διέπουν τις προβλεπόμενες στο καταστατικό του ΕΣΚΤ δραστηριότητες των ΕθνΚΤ. Τέλος, λαμβάνει συχνά χώρα διαβούλευση με την ΕΚΤ αναφορικά με σχέδια νομοθετικών διατάξεων που αφορούν καθήκοντα των ΕθνΚΤ τα οποία δεν σχετίζονται με αυτά του ΕΣΚΤ, ιδίως με σκοπό την αξιολόγηση της συμβατότητας των εν λόγω καθηκόντων με τους στόχους και τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ⁸.

3.3.3 Συλλογή, επεξεργασία και διανομή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τον νομισματικό, χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό τομέα, τα συστήματα πληρωμών και το ισοζύγιο πληρωμών

Οι εξουσίες της ΕΚΤ όσον αφορά τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών καθορίζονται στο άρθρο 5 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, ενώ το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα⁹ υποχρεώνει τα κράτη μέλη να «αναλαμβάνουν μόνα τους την οργάνωση στον τομέα της στατιστικής και [να] συνεργάζονται πλήρως με το ΕΣΚΤ προκειμένου να διασφαλίσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 5 του καταστατικού». Η ΕΚΤ γνωρίζει ότι οι διατάξεις για την παροχή στατιστικών στοιχείων διαφέρουν στα κράτη μέλη. Έτσι, όταν ζητείται η γνώμη της για σχέδια νομοθετικών διατάξεων που αφορούν την εν λόγω παροχή στοιχείων, η ΕΚΤ επιδιώκει να διατυπώνει σχόλια γενικής φύσης, εφιστώντας την προσοχή των εθνικών αρχών στην ανάγκη αποσαφήνισης συγκεκριμένων πτυχών στο κείμενο των

⁸ Το άρθρο 14.4 του καταστατικού του ΕΣΚΤ επιτρέπει στις ΕθνΚΤ να εκτελούν και λειτουργίες άλλες από εκείνες που το ίδιο προβλέπει, εκτός εάν το διοικητικό συμβούλιο αποφανθεί ότι αυτές παρακωλύουν τους στόχους και τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ.

⁹ ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 8.

ως άνω σχεδίων. Εν προκειμένω τα αιτήματα διαβούλευσης αφορούν, για παράδειγμα, στατιστικά στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών, την ανταλλαγή στατιστικών στοιχείων μεταξύ της ΕΚΤ/του ΕΣΚΤ και των ΕθνΚΤ μη συμμετεχόντων κρατών μελών, εθνικές υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων για διάφορα χρηματοδοτικά μέσα και επενδυτικές θέσεις, καθώς και τον ρόλο των ΕθνΚΤ μη συμμετεχόντων κρατών μελών στη συλλογή στατιστικών στοιχείων.

3.3.4 Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού

Παλαιότερα αιτήματα διαβούλευσης της κατηγορίας αυτής αφορούν σχέδια νομοθετικών διατάξεων με αντικείμενο πτυχές της λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού, όπως η επίβλεψή τους, οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι, το αμετάκλητο του διακανονισμού, ο συμψηφισμός ή ο διακανονισμός σε συνεχή χρόνο, πτυχές της εκκαθάρισης και ασφαλειοδοσίας και η «ρήτρα μηδενικής ώρας» («zero-hour rule»).

3.3.5 Κανόνες που εφαρμόζονται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επηρεάζουν σημαντικά τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αγορών

Η έκτη περίπτωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου αναφέρεται σε «κανόνες που εφαρμόζονται στους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, εφόσον επηρεάζουν σημαντικά τη σταθερότητα χρηματοδοτικών οργανισμών και χρηματαγορών». Στην αιτιολογική σκέψη 3 της ίδιας απόφασης διευκρινίζεται ότι η υπό εξέταση κατηγορία «δεν θίγει την παρούσα εκχώρηση αρμοδιοτήτων όσον αφορά πολιτικές που σχετίζονται με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και με τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος». Η έκτη περίπτωση του ως άνω άρθρου 2 παράγραφος 1 θα πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό και με το άρθρο 25.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, κατά το οποίο η ΕΚΤ «δύνатаι» να δίνει τη γνώμη της, κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, σχετικά με την «εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης που αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη «ζητούν» τη γνώμη της ΕΚΤ όταν οι προτεινόμενες νομοθετικές διατάξεις «επηρεάζουν σημαντικά» τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, εκτός εάν, σύμφωνα και με το άρθρο 1 παράγραφος 2, οι σχετικές διατάξεις έχουν αποκλειστικό σκοπό τη μεταφορά ενωσιακών οδηγιών στο εθνικό δίκαιο.

Ο αριθμός των γνωμών που εξέδωσε η ΕΚΤ κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 παράγραφος 1 έκτη περίπτωση της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Η ΕΚΤ έχει εκδώσει σειρά γνωμών για σχέδια τροποποιητικών διατάξεων που αφορούν τη θεσμική διάρθρωση της εποπτείας στα κράτη μέλη. Έχει επίσης γνωμοδοτήσει συστηματικά για μείζονες τροποποιήσεις του καθεστώτος εποπτείας των πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και για

κανόνες που αφορούν την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας και για την εξυγίανση και εκκαθάριση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Εν προκειμένω η διαβούλευση αφορά συχνά σχέδια νομοθετικών διατάξεων που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις αγορές, όπως για παράδειγμα νομοσχέδια σχετικά με τις τιτλοποιήσεις και την απούλοποίηση τίτλων, καθώς και νομοσχέδια που επηρεάζουν τόσο τις χρηματοπιστωτικές αγορές όσο και τον πρωταρχικό στόχο της ΕΚΤ που είναι η σταθερότητα των τιμών (π.χ. διατάξεις που αφορούν δάνεια με τιμαριθμική ρήτρα).

Στο πλαίσιο της πρόσφατης κρίσης των χρηματοπιστωτικών αγορών η ΕΚΤ έχει επίσης εκδώσει αρκετές γνώμες σχετικά με εθνικές νομοθετικές διατάξεις που αποσκοπούσαν στην ενίσχυση των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων ή στη διασφάλιση ή την ενίσχυση της σταθερότητας της χρηματοπιστωτικής αγοράς.

Τέλος, η γνώμη της ΕΚΤ ζητείται για πληθώρα σχεδίων νομοθετικών διατάξεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων και τη συναλλαγματική πολιτική (για παράδειγμα, φορολόγηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών κ.λπ.), καθώς και για άλλα σχέδια νομοθετικών διατάξεων οικονομικής σημασίας.

Όσον αφορά τη νομική βάση της διαβούλευσης με την ΕΚΤ για σχέδια εθνικών διατάξεων σχετικά με τον ΕΕΜ, η διατύπωση της έκτης περίπτωσης του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, και ειδικότερα η αναφορά σε περιπτώσεις που «επηρεάζουν σημαντικά» τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι περιορίζει την υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ. Όπως προαναφέρθηκε, η αιτιολογική σκέψη 3 και το άρθρο 2 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου καθιστούν σαφές ότι η παράθεση των επιμέρους πεδίων αρμοδιότητας στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της εν λόγω απόφασης δεν είναι εξαντλητική. Μέχρι σήμερα οι γνώμες της ΕΚΤ για σχέδια νομοθετικών διατάξεων σχετικών με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας εθνικού νομικού πλαισίου που να αποτυπώνει την ίδρυση του ΕΕΜ) βασίζονταν στην έκτη περίπτωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου. Με την ίδρυση του ΕΕΜ τα εποπτικά καθήκοντα εμπίπτουν πλέον στο πεδίο αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ για τους σκοπούς της συμβουλευτικής της λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης.

3.4 Διατάξεις εφαρμογής

Άρθρο 1 παράγραφος 2 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου:

2. Τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων δεν περιλαμβάνουν τα σχέδια διατάξεων με αποκλειστικό σκοπό τη μεταφορά των κοινοτικών οδηγιών στο δίκαιο των κρατών μελών.

Όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα και με το άρθρο 1 παράγραφος 2 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ όταν πρόκειται να μεταφέρουν οδηγίες της Ένωσης στο εσωτερικό δίκαιο. Η εξαίρεση αυτή στηρίζεται στο σκεπτικό ότι στην περίπτωση προτεινόμενων ενωσιακών πράξεων συνήθως προηγείται η διατύπωση γνώμης της ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης, με αποτέλεσμα να καθίσταται αλυσιτελής η επέκταση του συμβουλευτικού της ρόλου και σε σχέδια νομοθετικών διατάξεων που απλά μεταφέρουν στο εσωτερικό δίκαιο τέτοιες πράξεις. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι στην ίδια εξαίρεση υπόκεινται και τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων που απασκοπούν στην εφαρμογή κανονισμού, εφόσον έχουν τον ίδιο αντίκτυπο με αυτόν σε θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της (εντωμεταξύ τα θεσμικά όργανα της Ένωσης θα έχουν ζητήσει τη γνώμη της ΕΚΤ για τον κανονισμό).

Σε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων η ΕΚΤ έχει καλέσει τις εθνικές αρχές να ζητήσουν τη γνώμη της για σχέδια νομοθετικών διατάξεων που μεταφέρουν στο δίκαιο τους οδηγίες της Ένωσης που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το ΕΣΚΤ. Αυτό συνέβη για παράδειγμα στην περίπτωση των οδηγιών για το αμετάκλητο του διακανονισμού¹⁰ και για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας¹¹, καθώς και των μεταγενέστερων τροποποιήσεών τους¹². Οι γνώμες που έχει εκδώσει η ΕΚΤ για τα οικεία σχέδια διατάξεων κατόπιν πλειόνων αιτημάτων διαβούλευσης έχουν συμβάλει επωφελώς στην ενίσχυση του νομικού πλαισίου που διέπει τις πράξεις του Ευρωσυστήματος και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Εξάλλου, παλαιότερα η ΕΚΤ εξέδωσε με δική της πρωτοβουλία γνώμη σχετικά με την επικύρωση ή εφαρμογή συμφωνίας για τις υπηρεσίες ταχυδρομικών

¹⁰ Οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45).

¹¹ Οδηγία 2002/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2002, για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας (ΕΕ L 168 της 27.6.2002, σ. 43).

¹² Με την οδηγία 2009/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων καθώς και της οδηγίας 2002/47/ΕΚ για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, όσον αφορά συνδεδεμένα συστήματα και πιστωτικές απαιτήσεις (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 37) (πρόκειται για την τροποποίηση για την οποία η ΕΚΤ παρότρυνε τα κράτη μέλη να διαβουλευτούν μαζί της. Επιπλέον, το 2010 και το 2011 εγκρίθηκαν δύο περαιτέρω, σύντομες τροποποιήσεις).

πληρωμών¹³, καλώντας τις εθνικές αρχές σε διαβούλευση μαζί της σε περίπτωση που συγκεκριμένα σχέδια εθνικών νομοθετικών διατάξεων εκτείνονταν πέραν της αμιγούς επικύρωσης της συμφωνίας.

Ενίοτε τα κράτη μέλη αποφασίζουν να ζητήσουν τη γνώμη της ΕΚΤ για σχέδια διατάξεων που αποσκοπούν στη μεταφορά οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο ακόμη και όταν δεν είναι υποχρεωμένα ούτε καλούνται να προβούν σε διαβούλευση, για παράδειγμα όταν τα εν λόγω σχέδια αφορούν τομείς στους οποίους θεωρούν ότι η ΕΚΤ διαθέτει εξειδικευμένη εμπειρία και γνώση. Εν προκειμένω, παρά το ότι δεν υφίσταται τυπική υποχρέωση διαβούλευσης, η ΕΚΤ γενικά ανταποκρίνεται με προθυμία στα σχετικά αιτήματα διαβούλευσης, επίσημα ή άτυπα, και παρέχει καθοδήγηση αναφορικά με τα προτεινόμενα κατά περίπτωση σχέδια διατάξεων, αλλά μόνο στο βαθμό στον οποίο αυτά δικαιολογούν την εκ μέρους της διατύπωση ειδικών σχολίων σε σχέση με το πεδίο των αρμοδιοτήτων της.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 2010 ως νέος φορέας επιφορτισμένος με την επίβλεψη των κινδύνων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα συνολικά. Το ΕΣΣΚ μπορεί να εκδίδει, μεταξύ άλλων, συστάσεις στους τομείς αρμοδιότητάς του, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴, παρακολουθεί τη συνέχεια που δίδεται στις συστάσεις του. Λόγω του συγκεκριμένου ρόλου του δεν απαιτείται η γνώμη της ΕΚΤ για σχέδια νομοθετικών διατάξεων που αποσκοπούν στην εφαρμογή των συστάσεών του.

¹³ CON/2010/85.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 1).

4 Διαδικασία διαβούλευσης με την ΕΚΤ

Άρθρο 4 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου:

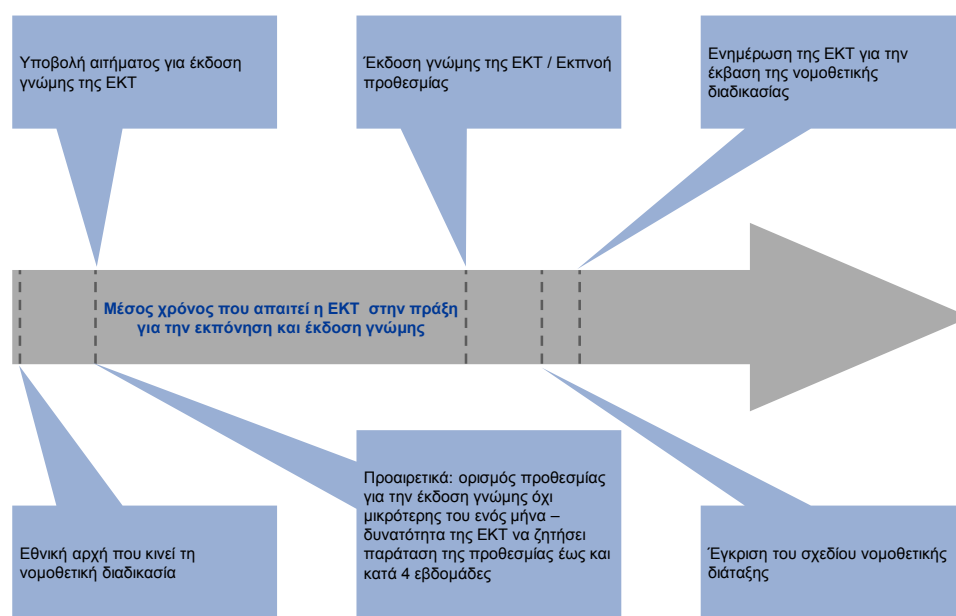
Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική τήρηση της παρούσας απόφασης. Για το σκοπό αυτό, μεριμνά ώστε η γνώμη της ΕΚΤ να ζητείται σε εύλογο στάδιο, για να μπορέσει να τη λάβει υπόψη της η αρχή που εισηγείται το σχέδιο της νομοθετικής διάταξης πριν λάβει απόφαση ως προς την ουσία, και μεριμνά επίσης ώστε η γνώμη της ΕΚΤ να γνωστοποιηθεί στην αρχή που θα κληθεί να εγκρίνει τη διάταξη, εφόσον η αρχή αυτή είναι διαφορετική από εκείνη που προπαρασκευάζει τις εν λόγω νομοθετικές διατάξεις.

4.1 Κατάλληλος χρόνος διαβούλευσης

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, η γνώμη της ΕΚΤ πρέπει να ζητείται «σε εύλογο στάδιο» της νομοθετικής διαδικασίας. Αυτό σημαίνει ότι οι εθνικές διαδικασίες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η διαβούλευση λαμβάνει χώρα σε στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας το οποίο εξασφαλίζει στην ΕΚΤ ικανό χρονικό διάστημα για την εξέταση (και, εφόσον απαιτείται, τη μετάφραση) των σχεδίων νομοθετικών διατάξεων και την έκδοση της γνώμης της σε όλες τις προβλεπόμενες γλώσσες. Αυτό επιτρέπει στις εθνικές αρχές να λαμβάνουν υπόψη τους τη γνώμη της ΕΚΤ πριν από την έγκριση των σχετικών διατάξεων.

Διάγραμμα 3

Διαδικασία διαβούλευσης όσον αφορά σχέδια νομοθετικών διατάξεων

Πηγή: ΕΚΤ.

Προκειμένου για σχέδια νομοθετικών διατάξεων τα οποία προπαρασκευάζει αρχή διαφορετική από εκείνη που τα εγκρίνει, το άρθρο 4 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου προβλέπει ότι η διαβούλευση πρέπει να λαμβάνει χώρα σε χρόνο που να επιτρέπει στην αρχή που εισηγείται το σχέδιο νομοθετικών διατάξεων να αξιολογήσει εάν αυτό χρήζει τροποποίησης προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με τη γνώμη της ΕΚΤ, δηλαδή πριν από τη διαβίβαση των διατάξεων στην αρχή που θα τις εγκρίνει. Παράλληλα το άρθρο 4 δεν απαγορεύει στις εθνικές αρχές να διεκπεραιώνουν τις οικείες νομοθετικές διαδικασίες όταν δεν επηρεάζεται η ουσία των σχεδίων νομοθετικών διατάξεων.

Από τη διατύπωση του άρθρου 3 παράγραφος 4 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου συνάγεται ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αναστέλλουν τη διαδικασία έγκρισης ορισμένου σχεδίου νομοθετικής διάταξης για όσο χρόνο εκκρεμεί η περιέλευση της γνώμης της ΕΚΤ σε εκείνα. Αυτό δεν σημαίνει ότι για το χρονικό αυτό διάστημα θα πρέπει να αναστέλλεται στο σύνολό της η νομοθετική διαδικασία σε εθνικό επίπεδο (περιλαμβανομένων, για παράδειγμα, των προπαρασκευαστικών εργασιών διαρκών κοινοβουλευτικών επιτροπών, της συζήτησης άλλων γνωμοδοτήσεων που υποβάλλουν εθνικές αρχές κ.λπ.), αλλά ότι η αρχή η οποία εγκρίνει τη διάταξη θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διεξάγει ουσιαστική συζήτηση όσον αφορά τη γνώμη της ΕΚΤ, προτού αποφασίσει ως προς την ουσία. Με την παρέλευση προθεσμίας που έχει τυχόν οριστεί για την έκδοση της γνώμης της ΕΚΤ¹⁵ η αιτούσα εθνική αρχή μπορεί να ολοκληρώσει τη διαδικασία έγκρισης της νομοθετικής διάταξης. Ακόμη όμως και στην περίπτωση αυτή εξακολουθεί να είναι υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της τη γνώμη της ΕΚΤ για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η έγκριση.

Τον Οκτώβριο του 2011 ο Πρόεδρος της ΕΚΤ απέστειλε επιστολή προς όλες τις εθνικές αιτούσες αρχές, υπενθυμίζοντάς τους ότι θα πρέπει να λαμβάνουν «τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής συμμόρφωσής τους με την απόφαση 98/415/ΕΚ, ζητώντας τη γνώμη της ΕΚΤ για σχέδια νομοθετικών διατάξεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της¹⁶ σε εύλογο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 της ως άνω απόφασης». Συνέστησε επίσης «τη θέσπιση κατάλληλων εσωτερικών διαδικασιών ικανών να διασφαλίζουν ότι η διαβούλευση με την ΕΚΤ λαμβάνει χώρα σε εύλογο στάδιο της διαδικασίας, επιτρέποντας στην αιτούσα ή/και την εγκρίνουσα αρχή να λάβουν υπόψη τη γνώμη της ΕΚΤ πριν από την ψήφιση της εκάστοτε προτεινόμενης νομοθετικής διάταξης. Όταν σχέδιο νομοθετικών διατάξεων τροποποιείται ουσιαστικά στη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας, η υποβολή νέου αιτήματος διαβούλευσης είναι αναγκαία.».

¹⁵ Βλ. ενότητα IV.3 του παρόντος Οδηγού.

¹⁶ Στις εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνονται και οι μη υποκείμενες σε κοινοβουλευτική έγκριση. Μόνο νομοθετικές διατάξεις που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την ενσωμάτωση νομοθετικών διατάξεων της Ένωσης στην εθνική έννομη τάξη εξαιρούνται από την υποχρέωση διαβούλευσης.

4.2 Αίτημα για διατύπωση γνώμης

4.2.1 Μορφή του αιτήματος και συνοδευτικά έγγραφα

Το αίτημα για τη διατύπωση γνώμης πρέπει να απευθύνεται γραπτώς στον Πρόεδρο της ΕΚΤ¹⁷. Η παραλαβή του σηματοδοτεί και την έναρξη της διαδικασίας έκδοσης γνώμης της ΕΚΤ. Εν προκειμένω η ΕΚΤ δέχεται την άτυπη επικοινωνία μεταξύ των νομικών της υπηρεσιών και των εθνικών αιτουσών αρχών, σε επίπεδο προσωπικού. Πάντως, η διαδικασία διαβούλευσης τυπικά δεν αρχίζει πριν από την παραλαβή του αιτήματος από τον Πρόεδρο της ΕΚΤ.

Το αίτημα θα πρέπει να συνοδεύεται από αντίγραφο του σχεδίου νομοθετικών διατάξεων το οποίο μάλιστα θα πρέπει να βρίσκεται σε αρκετά προχωρημένο στάδιο επεξεργασίας ώστε η ΕΚΤ να μπορεί να διατυπώσει έγκυρη γνώμη επ' αυτού. Εάν το σχέδιο περιέχει πληθώρα διατάξεων και καλύπτει περισσότερα θέματα, η ΕΚΤ συστήνει στην αιτούσα αρχή να επισημαίνει τις ειδικότερες εκείνες διατάξεις για τις οποίες επιδιώκεται η διατύπωση σχολίων εκ μέρους της. Αυτό αποδεικνύεται ιδιαίτερα χρήσιμο όταν το σχέδιο νομοθετικών διατάξεων έχει ως κύριο σκοπό τη μεταφορά ενωσιακής νομοθεσίας στο εσωτερικό δίκαιο ή τη θέση της σε εφαρμογή, αλλά περιέχει και διατάξεις που εκτείνονται πέραν της αμιγούς αυτής μεταφοράς ενωσιακής νομοθεσίας.

Η ΕΚΤ συστήνει ακόμη στις αιτούσες αρχές να εσωκλείουν σύντομη αιτιολογική έκθεση στην οποία να περιγράφονται το αντικείμενο και οι βασικοί σκοποί του σχεδίου νομοθετικών διατάξεων και το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εθνική νομοθετική διαδικασία, με ένδειξη του ονόματος και λοιπών στοιχείων των υπευθύνων επικοινωνίας οι οποίοι είναι σε θέση να παρέχουν διευκρινίσεις επί του σχεδίου σε περίπτωση που ανακύψουν απορίες στη διάρκεια εκπόνησης της γνώμης. Η ΕΚΤ τους συστήνει επίσης να υποδεικνύουν συγκεκριμένη προθεσμία για την έκδοση της γνώμης της¹⁸.

Έγγραφα που απαιτούνται για τη διαβούλευση των εθνικών αρχών με την ΕΚΤ

Απαιτείται	Συνιστάται	Προαιρετικά
Γραπτό αίτημα για τη διατύπωση γνώμης προς τον Πρόεδρο της ΕΚΤ Αντίγραφο του σχεδίου νομοθετικών διατάξεων	Υποβολή σύντομης αιτιολογικής έκθεσης που να αναφέρει το αντικείμενο και τους βασικούς σκοπούς του σχεδίου νομοθετικών διατάξεων, το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εθνική νομοθετική διαδικασία και τα στοιχεία του υπεύθυνου επικοινωνίας. Σε περίπτωση εκτενών/περίπλοκων σχεδίων νομοθετικών διατάξεων, επισήμανση των ειδικότερων διατάξεων για τις οποίες επιδιώκεται σχολιασμός εκ μέρους της ΕΚΤ. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος ως κατεπείγοντος, υποβολή μετάφρασης των κειμένων της αιτιολογικής έκθεσης και των βασικών σχεδίων διατάξεων στην αγγλική γλώσσα.	Υπόδειξη προθεσμίας για την έκδοση της γνώμης της ΕΚΤ.

¹⁷ Η ΕΚΤ δέχεται επίσης αιτήματα διαβούλευσης που είναι δεόντως υπογεγραμμένα και απευθύνονται στην αρμόδια υπηρεσία, τα οποία αποστέλλονται με φαξ ή ως σαρωμένο αντίγραφο που επισυνάπτεται σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αποστέλλεται στις διευθύνσεις office.president@ecb.europa.eu και ecb.secretariat@ecb.europa.eu.

¹⁸ Βλ. ενότητα IV.3 του παρόντος Οδηγού.

4.2.2 Γλώσσα του αιτήματος

Το αίτημα για τη διατύπωση γνώμης και τα συνοδευτικά έγγραφα μπορούν να υποβάλλονται στην επίσημη γλώσσα του αιτούντος κράτους μέλους (ή σε μία από αυτές, εφόσον υπάρχουν περισσότερες). Στις περιπτώσεις που το αίτημα λαμβάνει χαρακτήρα κατεπείγοντος¹⁹ η ΕΚΤ καλεί τις αιτούσες αρχές να υποβάλλουν και μετάφραση της αιτιολογικής έκθεσης και των βασικών σχεδίων διατάξεων στην αγγλική γλώσσα, δεδομένου ότι είναι η γλώσσα εργασίας της ΕΚΤ και η γλώσσα στην οποία εκδίδονται οι γνώμες της από το διοικητικό συμβούλιο με τη συνδρομή του γενικού συμβουλίου. Αυτό επιτρέπει στην ΕΚΤ να αρχίσει τις εργασίες για την εκπόνηση της γνώμης της χωρίς περιττή καθυστέρηση την οποία θα συνεπαγόταν η ανάγκη μετάφρασης των κειμένων. Πάντως, η υποβολή του αιτήματος για τη διατύπωση γνώμης της ΕΚΤ δεν θα πρέπει να καθυστερεί εξαιτίας της απουσίας μετάφρασης.

4.3 Προθεσμίες

Άρθρο 3 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου:

1. Οι αρχές των κρατών μελών που προπαρασκευάζουν νομοθετική διάταξη μπορούν, εφόσον το θεωρήσουν αναγκαίο, να θέτουν στην ΕΚΤ προθεσμία για τη διατύπωση της γνώμης της, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός μηνός από την ημερομηνία κατά την οποία ο πρόεδρος της ΕΚΤ παραλαμβάνει κοινοποίηση για το σκοπό αυτό.
2. Η προθεσμία μπορεί να μειώνεται, σε περίπτωση κατεπείγοντος. Στην περίπτωση αυτή, η αρχή που ζητάει τη γνώμη αναφέρει τους λόγους του κατεπείγοντος.
3. Η ΕΚΤ μπορεί να ζητάει εγκαίρως την παράταση της προθεσμίας για τέσσερις επιπλέον εβδομάδες. Η αρχή η οποία ζητάει τη γνώμη δεν μπορεί να απορρίπτει αυτό το αίτημα χωρίς εύλογη αιτία.
4. Μετά την εκπνοή της προθεσμίας, η έλλειψη γνώμης δεν εμποδίζει την εθνική αρχή η οποία ζητάει τη γνώμη, να ενεργήσει περαιτέρω. Ωστόσο, εάν η γνώμη της ΕΚΤ παραληφθεί μετά την εκπνοή της προθεσμίας, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να γνωστοποιηθεί στις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Μολονότι η απόφαση 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου δεν προβλέπει συγκεκριμένη προθεσμία για τη διαδικασία έκδοσης γνώμης της ΕΚΤ, η εμπειρία έχει δείξει ότι ο χρόνος που απαιτείται κατά μέσο όρο είναι περίπου έξι εβδομάδες. Στην πράξη

¹⁹ Ο.π.

πάντως μπορεί να απαιτείται περισσότερος χρόνος²⁰, ανάλογα με τη φύση, την πολυπλοκότητα και τον βαθμό ευαισθησίας των σχεδίων νομοθετικών διατάξεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/EK του Συμβουλίου, «[ο]ι αρχές των κρατών μελών που προπαρασκευάζουν νομοθετική διάταξη μπορούν, εφόσον το θεωρήσουν αναγκαίο, να θέτουν στην ΕΚΤ προθεσμία για τη διατύπωση της γνώμης της». Ωστόσο, η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός μήνα από την ημερομηνία κατά την οποία η ΕΚΤ λαμβάνει τη σχετική κοινοποίηση.

Η εμπειρία έχει δείξει ότι ενίοτε τα κράτη μέλη ερμηνεύουν την ως άνω ελάχιστη προθεσμία του ενός μήνα ως μέγιστη προθεσμία, θεωρώντας μάλιστα ότι αποτελεί τον κανόνα. Στις περισσότερες περιπτώσεις η εκπόνηση και η έκδοση των γνωμών της ΕΚΤ απαιτούν χρόνο δεδομένης της ανάγκης προετοιμασίας της αγγλικής μετάφρασης του σχεδίου νομοθετικών διατάξεων, συντονισμού της εργασίας των αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων της ΕΚΤ που συμμετέχουν στη σύνταξη της γνώμης, υποβολής και επεξεργασίας των σχολίων και παρατηρήσεων των διοικητών των ΕθνΚΤ στο πλαίσιο της έγγραφης διαδικασίας, καθώς και του εποπτικού συμβουλίου στις περιπτώσεις που το διοικητικό συμβούλιο ζητά τη γνώμη του.

Επειδή η προθεσμία του ενός μήνα έχει αποδειχθεί μάλλον σύντομη στην πράξη, η δυνατότητα των αιτουσών αρχών να ορίσουν μικρότερη προθεσμία θα πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις στις οποίες συντρέχει επιτακτική ανάγκη για την έκδοση γνώμης μέσα σε χρονικό διάστημα ενός μήνα. Όπως επαναλαμβάνει συχνά η ΕΚΤ στις γνώμες της, μόνο το γεγονός ότι η νομοθετική διαδικασία σε εθνικό επίπεδο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο δεν αποτελεί επαρκή λόγο που να δικαιολογεί την υποβολή αιτήματος επείγουσας έκδοσης γνώμης της ΕΚΤ.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της απόφασης 98/415/EK του Συμβουλίου, η προθεσμία μπορεί να μειώνεται σε περιπτώσεις κατεπείγοντος. Στις όλως εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις οι αιτούσες αρχές πρέπει να αναφέρουν ρητά και τους λόγους του κατεπείγοντος. Οι ίδιες καλούνται να ακολουθούν τις οδηγίες που αποτυπώνονται στην αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης 98/415/EK του Συμβουλίου, διεξάγοντας διάλογο με την ΕΚΤ που να επιτρέπει στην τελευταία να εκδίδει έγκαιρα τη γνώμη της σε επείγουσες περιπτώσεις και χωρίς να θίγεται η δυνατότητά της να εξετάζει τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων με τη λεπτομέρεια που απαιτείται. Εξάλλου, όπως προαναφέρθηκε, η ΕΚΤ κρίνει εν προκειμένω σκόπιμη την υποβολή μετάφρασης των κειμένων της αιτιολογικής έκθεσης και των βασικών σχεδίων διατάξεων στην αγγλική γλώσσα²¹. Πάντως, η υποβολή του αιτήματος για τη διατύπωση γνώμης της ΕΚΤ δεν θα πρέπει να καθυστερεί εξαιτίας της απουσίας μετάφρασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της απόφασης 98/415/EK του Συμβουλίου, εφόσον η αιτούσα αρχή ορίσει συγκεκριμένη προθεσμία, η ΕΚΤ μπορεί έγκαιρα να

²⁰ Βλ. ενότητα IV.5 του παρόντος Οδηγού.

²¹ Βλ. επίσης ενότητες IV.2.1 και IV.2.2 του παρόντος Οδηγού.

ζητήσει παράτασής της έως και κατά τέσσερις εβδομάδες, η δε αιτούσα αρχή δεν μπορεί να απορρίπτει αυτό το αίτημα χωρίς εύλογη αιτιολογία.

Το άρθρο 3 παράγραφος 4 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου ορίζει ότι «[μ]ετά την εκπνοή της προθεσμίας, η έλλειψη γνώμης δεν εμποδίζει την εθνική αρχή η οποία ζητάει τη γνώμη, να ενεργήσει περαιτέρω.». Αυτό σημαίνει ότι με την εκπνοή της προθεσμίας η ενδιαφερόμενη αρχή μπορεί να επανενεργοποιήσει τη διαδικασία έγκρισης του σχεδίου νομοθετικής διάταξης που είχε ανασταλεί για όσο χρόνο εκκρεμούσε η έκδοση της γνώμης της ΕΚΤ. Πάντως, για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η οριστική έγκριση του νομοσχεδίου, η αιτούσα αρχή εξακολουθεί να είναι υποχρεωμένη να εξετάσει τη γνώμη της ΕΚΤ (και εφόσον είναι διαφορετική από την αρχή που εγκρίνει τη διάταξη, να τη γνωστοποιήσει σε αυτή).

4.4 Αποδεικτικό παραλαβής

Με την παραλαβή του αιτήματος για διατύπωση γνώμης από την ΕΚΤ αποστέλλεται στην αιτούσα αρχή σχετικό αποδεικτικό παραλαβής στη γλώσσα στην οποία είναι διατυπωμένο το αίτημα. Εφόσον ορισμένο κράτος μέλος ζητά τη γνώμη της ΕΚΤ χωρίς να υπέχει ρητή προς τούτο υποχρέωση ή το υποβαλλόμενο σχέδιο νομοθετικών διατάξεων άπτεται οριακά μόνο του πεδίου αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ ή περιέχει αλλαγές του νομικού πλαισίου που αφορούν αμιγώς τον τύπο ή έχουν αμιγώς διοικητικό/διαδικαστικό χαρακτήρα, αυτό θα αναφέρεται στο αποδεικτικό παραλαβής, το οποίο και θα επισημαίνει εάν, παρά ταύτα, η ΕΚΤ πρόκειται να διατυπώσει συγκεκριμένα σχόλια εκδίδοντας γνώμη.

Τα συνοδευτικά έγγραφα και η μετάφρασή τους στην αγγλική γλώσσα διαβιβάζονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού συμβουλίου της ΕΚΤ. Με τον τρόπο αυτόν τούς παρέχεται η δυνατότητα να εξοικειωθούν έγκαιρα με τον φάκελο της διαβούλευσης, ώστε να είναι σε θέση να διατυπώσουν τα σχόλιά τους μόλις τούς υποβληθεί το σχέδιο γνώμης.

4.5 Εκπόνηση και έκδοση γνώμης

Μετά την παραλαβή του αιτήματος διαβούλευσης από την ΕΚΤ συγκροτείται ομάδα εργασίας για τη σύνταξη της γνώμης. Σε αυτή μετέχουν εμπειρογνώμονες των υπηρεσιακών μονάδων που είναι αρμόδιες για το αντικείμενο της διαβούλευσης. Ανάλογα με τη φύση, την πολυπλοκότητα και την έκταση του σχεδίου νομοθετικών διατάξεων και τη διαθεσιμότητα μετάφρασής του στην αγγλική, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη σύνταξη της γνώμης μπορεί να κυμαίνεται από μερικές ημέρες έως περισσότερες εβδομάδες. Κατά την εκπόνηση της γνώμης η ΕΚΤ λαμβάνει υπόψη κατά πόσο συντρέχουν λόγοι που δικαιολογούν την επείγουσα ή κατεπείγουσα έκδοσή της.

Οι γνώμες αποτελούν νομικές πράξεις της ΕΚΤ. Το διοικητικό συμβούλιο είναι κατά κανόνα το αρμόδιο για την έκδοσή τους όργανο λήψης αποφάσεων. Στη διαδικασία λήψης των σχετικών αποφάσεων μετέχουν και τα μέλη του γενικού συμβουλίου,

συμβάλλοντας στη συμβουλευτική λειτουργία της ΕΚΤ. Επομένως, αφού ολοκληρωθεί η σύνταξη του σχεδίου γνώμης και αυτό εγκριθεί από την εκτελεστική επιτροπή, υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο για σχόλια και στα μέλη του γενικού συμβουλίου για παρατηρήσεις. Πρόκειται για έγγραφη διαδικασία η οποία συνήθως διαρκεί μία εβδομάδα.

Για την έκδοση γνώμων της ΕΚΤ που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων το διοικητικό συμβούλιο μπορεί επίσης να ζητά τη γνώμη του εποπτικού συμβουλίου.

Μετά τη διατύπωση σχολίων ή/και παρατηρήσεων το σχέδιο γνώμης αναθεωρείται από την ΕΚΤ και υποβάλλεται εκ νέου για περαιτέρω σχόλια ή παρατηρήσεις. Η νέα αυτή έγγραφη διαδικασία διαρκεί μερικές εργάσιμες ημέρες και η προθεσμία υποβολής σχολίων και παρατηρήσεων στο πλαίσιο της μπορεί να κυμαίνεται, ανάλογα με τη φύση της διαβούλευσης και τον αριθμό και την πολυπλοκότητα των σχολίων που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της πρώτης. Εν προκειμένω τα μέλη του γενικού και του διοικητικού συμβουλίου διατυπώνουν ως επί το πλείστον σχόλια που αφορούν τις τροποποιήσεις που ενσωματώθηκαν στο αναθεωρημένο σχέδιο γνώμης με το πέρας της πρώτης έγγραφης διαδικασίας.

Οι αιτούσες αρχές καλούνται να λαμβάνουν υπόψη την πολυπλοκότητα της διαδικασίας διαβούλευσης όταν καθορίζουν το χρονοδιάγραμμα της υποβολής αιτήματος για έκδοση γνώμης από την ΕΚΤ.

4.6 Γλωσσικό καθεστώς

Οι γνώμες τις οποίες ζητούν οι εθνικές αρχές εκδίδονται στην επίσημη γλώσσα του οικείου κράτους μέλους (ή, εφόσον υπάρχουν περισσότερες επίσημες γλώσσες, στη γλώσσα στην οποία είναι διατυπωμένο το αίτημα διαβούλευσης) και στην αγγλική.

4.7 Διαβίβαση της γνώμης και συνέχεια που δίδεται σε αυτή

Μετά την έκδοσή της η γνώμη της ΕΚΤ διαβιβάζεται στην αιτούσα αρχή. Το άρθρο 4 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου ορίζει ότι η αιτούσα αρχή πρέπει να τη λαμβάνει υπόψη «πριν λάβει απόφαση ως προς την ουσία» και να μεριμνά για τη γνωστοποίησή της στην αρχή που θα εγκρίνει τη διάταξη, εφόσον είναι διαφορετική από την αιτούσα αρχή.

Με την ολοκλήρωση της νομοθετικής διαδικασίας και την οριστική έγκριση των νομοθετικών διατάξεων η αιτούσα αρχή καλείται να αποστείλει στην ΕΚΤ αντίγραφο τους. Όταν ορισμένο σχέδιο νομοθετικών διατάξεων έχει αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης με την ΕΚΤ, συνιστάται στην αιτούσα αρχή να αποστείλει στη γραμματεία της ΕΚΤ αντίγραφο των νομοθετικών διατάξεων, όπως αυτές εγκρίθηκαν, ή στοιχεία της δημοσίευσής τους.

4.8 Δημοσίευση

Το διοικητικό συμβούλιο σταδιακά έχει διευρύνει την πολιτική διαφάνειας που ακολουθεί όσον αφορά τη διαβούλευση με τις εθνικές αρχές. Από τον Ιανουάριο του 2005 όλες οι γνώμες της ΕΚΤ δημοσιεύονται στον δικτυακό της τόπο αμέσως μετά τη διαβίβασή τους στην αιτούσα αρχή, εκτός εάν άλλως υπαγορεύουν ειδικοί λόγοι. Στην τελευταία αυτή περίπτωση οι γνώμες δημοσιεύονται το αργότερο έξι μήνες από την έκδοσή τους.

5 Συμμόρφωση με την υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ

Προς διασφάλιση της συμμόρφωσης με την υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ, το άρθρο 4 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου υποχρεώνει κάθε κράτος μέλος να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα «για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική τήρηση» της εν λόγω απόφασης. Μάλιστα, το ΕΣΚΤ παρακολουθεί τακτικά τη συμμόρφωση των εθνικών αρχών με την ως άνω υποχρέωση και συντάσσει σχετικές εκθέσεις. Επίσης, η ΕΚΤ, μόλις διαπιστώσει παράβαση της υποχρέωσης διαβούλευσης όσον αφορά σχέδιο νομοθετικών διατάξεων που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της, ενημερώνει την οικεία εθνική αρμόδια αρχή, τον διοικητή της ΕθνΚΤ του οικείου κράτους μέλους και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σαφείς περιπτώσεις παράλειψης διαβούλευσης με την ΕΚΤ, οι οποίες έχουν σημαντικό ή επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, είναι δυνατόν να περιληφθούν και στην ετήσια έκθεση της ΕΚΤ.

6 Νομικές συνέπειες της παραβίασης της υποχρέωσης διαβούλευσης με την ΕΚΤ

Η παράλειψη συμμόρφωσης με την υποχρέωση διαβούλευσης όσον αφορά σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της συνιστά παράβαση της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου και θα μπορούσε να θεμελιώσει προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου βάσει της διαδικασίας λόγω παράβασης. Τη διαδικασία κατά του κράτους μέλους μπορεί να κινεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 258 της Συνθήκης²². Εξάλλου, η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ βάσει της ως άνω απόφασης του Συμβουλίου είναι σαφής και ανεπιφύλακτη, πράγμα που σημαίνει ότι οι ιδιώτες μπορούν να την επικαλεστούν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Έτσι, τα εθνικά δικαστήρια είναι δυνατό να κληθούν να αποφανθούν για το κύρος ή το αντιτάξιμο εθνικής διάταξης που έχει εκδοθεί χωρίς διαβούλευση με την ΕΚΤ, ενώ μπορεί να υποβληθεί στο Δικαστήριο και σχετικό προδικαστικό ερώτημα.

Το Δικαστήριο έχει κληθεί επανειλημμένα να αποφανθεί σχετικά με το αντιτάξιμο εθνικής διάταξης που θεσπίζεται χωρίς να έχει προηγηθεί κοινοποίησή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως απαιτούν ορισμένες ενωσιακές πράξεις²³. Στις υποθέσεις αυτές το Δικαστήριο έκρινε ότι εθνική διάταξη που θεσπίζεται κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας δεν αντιτάσσεται σε ιδιώτες. Κατά πάγια επίσης νομολογία του Δικαστηρίου, όλα τα μέσα παροχής έννομης προστασίας που κανονικά παρέχονται από το εθνικό δίκαιο πρέπει να τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερομένων που επιζητούν να προβάλουν δικαιώματά τους, τα οποία απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο²⁴. Στα κράτη μέλη στα οποία οι ιδιώτες έχουν το δικαίωμα να κινήσουν διαδικασία για την ακύρωση εθνικής νομοθετικής διάταξης λόγω σοβαρής διαδικαστικής πλημμέλειας θα πρέπει να έχουν και το δικαίωμα να ζητούν την ακύρωση εθνικών νομοθετικών διατάξεων που θεσπίζονται κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας του ενωσιακού δικαίου, όπως είναι η προηγούμενη διαβούλευση με την ΕΚΤ.

²² Σε περίπτωση που ορισμένη Εθνική με κανονιστική αρμοδιότητα παραλείπει να προβεί σε διαβούλευση σύμφωνα με την απόφαση 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, τη διαδικασία λόγω παράβασης μπορεί να κινήσει η ίδια η ΕΚΤ δυνάμει του άρθρου 237 στοιχείο δ) της Συνθήκης και του άρθρου 35.6 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

²³ Μεταξύ άλλων βλ. υπόθεση 174/84 Bulk Oil, Συλλογή 1986, σ. 559, υπόθεση 380/87 Enichem Base, Συλλογή 1989, σ. 2491, υπόθεση C-194/94 CIA Security International, Συλλογή 1996, σ. I-2201, υπόθεση C-226/97 Lemmens, Συλλογή 1998, σ. I-3711, υπόθεση C-235/95 AGS Assedic Pas-de-Calais, Συλλογή 1998, σ. I-4531, υπόθεση C-443/98 Unilever, Συλλογή 2000, σ. I-7535 και υπόθεση C-159/00 Sapod Audic, Συλλογή 2002, σ. I-5031.

²⁴ Για παράδειγμα, βλέπε υπόθεση 158/80 Rewe, Συλλογή 1981, σ. 1805.

Παράρτημα

Απόφαση του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων (98/415/ΕΚ²⁵)

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 105 παράγραφος 4 και το άρθρο 4 του προσαρτημένου στην εν λόγω συνθήκη πρωτοκόλλου για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

την πρόταση της Επιτροπής²⁶,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²⁷,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος²⁸,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 106 παράγραφος 6 της συνθήκης και στο άρθρο 42 του εν λόγω πρωτοκόλλου,

Εκτιμώντας:

(1) ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), θα συσταθεί μόλις διοριστεί η εκτελεστική επιτροπή της·

(2) ότι η συνθήκη ορίζει ότι οι εθνικές αρχές ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της· ότι το Συμβούλιο ορίζει τα όρια και τους όρους αυτής της διαβούλευσης·

(3) ότι αυτή η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ που επιβάλλεται στις αρχές των κρατών μελών δεν πρέπει να θίγει τις αρμοδιότητες των εν λόγω αρχών στους τομείς που αποτελούν το αντικείμενο της συγκεκριμένης διάταξης· ότι τα κράτη μέλη πρέπει να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε νομοσχέδιο που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με το άρθρο 105 παράγραφος 4 της συνθήκης· ότι ο κατάλογος των επί μέρους τομέων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της παρούσας απόφασης δεν είναι εξαντλητικός· ότι η έκτη περίπτωση του άρθρου 2 της παρούσας

²⁵ ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

²⁶ ΕΕ C 118 της 17.4.1998, σ. 11.

²⁷ ΕΕ C 195 της 22.6.1998.

²⁸ Γνώμη που διατυπώθηκε στις 6 Απριλίου 1998 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

απόφασης δεν θίγει την παρούσα εκχώρηση αρμοδιοτήτων όσον αφορά πολιτικές που σχετίζονται με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και με τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος·

(4) ότι τα νομισματικά καθήκοντα και πράξεις του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) ορίζονται στο καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ· ότι οι κεντρικές τράπεζες των συμμετεχόντων κρατών μελών αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του ΕΣΚΤ και πρέπει να ενεργούν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ· ότι, κατά τη διάρκεια του τρίτου σταδίου της οικονομικής και νομισματικής ένωσης (ΟΝΕ), οι αρχές των μη συμμετεχόντων κρατών μελών πρέπει να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων που αφορούν τα μέσα της νομισματικής πολιτικής·

(5) ότι, για όσο χρονικό διάστημα ένα κράτος μέλος δεν συμμετέχει στη νομισματική πολιτική του ΕΣΚΤ, η παρούσα απόφαση δεν αφορά τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τις αρχές αυτού του κράτους μέλους στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομισματικής του πολιτικής·

(6) ότι η διαβούλευση με την ΕΚΤ δεν πρέπει να παρατείνει υπέρ του δέοντος τις διαδικασίες για την έγκριση νομοθετικών διατάξεων στα κράτη μέλη· ότι, ωστόσο, οι προθεσμίες που διαθέτει η ΕΚΤ για να διατυπώσει τη γνώμη της πρέπει να της επιτρέπουν να εξετάζει με την απαιτούμενη επιμέλεια τα διαβιβαζόμενα κείμενα· ότι, σε περιπτώσεις κατεπείγοντος, για τις οποίες θα δηλώνονται οι λόγοι, παραδείγματος χάριν εξαιτίας της ευαισθησίας της αγοράς, τα κράτη μέλη μπορούν να τάσσουν προθεσμία μικρότερη του ενός μηνός, η οποία αντικατοπτρίζει το επείγον της καταστάσεως· ότι, ιδίως στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να διεξάγεται διάλογος μεταξύ των εθνικών αρχών και της ΕΚΤ ώστε να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη τα εκατέρωθεν συμφέροντα·

(7) ότι, σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 8 του πρωτοκόλλου αριθ. 11 το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη, η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας εφόσον το κράτος μέλος αυτό δεν μεταβαίνει στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ·

(8) ότι, μεταξύ της ημερομηνίας συστάσεως της ΕΚΤ και της ενάρξεως του τρίτου σταδίου της ΟΝΕ, οι εθνικές αρχές πρέπει να ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ, σύμφωνα με την απόφαση 93/717/ΕΚ²⁹ και το άρθρο 109 Α παράγραφος 2 της συνθήκης,

εξέδωσε την παρούσα απόφαση:

Άρθρο 1

1. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, νοούνται ως:

«συμμετέχον κράτος μέλος»: ένα κράτος μέλος που έχει υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα σύμφωνα με τη συνθήκη·

²⁹ ΕΕ L 332 της 31.12.1993, σ. 14.

«σχέδια νομοθετικών διατάξεων»: οι διατάξεις οι οποίες αφ' ής στιγμής καθίστανται νομικά δεσμευτικές και τυγχάνουν γενικής εφαρμογής στο έδαφος κράτους μέλους, θεσπίζουν κανόνες για αόριστο αριθμό περιπτώσεων και απευθύνονται σε αόριστο αριθμό φυσικών ή νομικών προσώπων.

2. Τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων δεν περιλαμβάνουν τα σχέδια διατάξεων με αποκλειστικό σκοπό τη μεταφορά των κοινοτικών οδηγιών στο δίκαιο των κρατών μελών.

Άρθρο 2

1. Οι αρχές των κρατών μελών ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τη συνθήκη, ιδίως όσον αφορά:

- νομισματικά θέματα,
- μέσα πληρωμής,
- τις εθνικές κεντρικές τράπεζες,
- τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή των στατιστικών στοιχείων σχετικά με το νομισματικό, χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό τομέα, καθώς και σχετικά με τα συστήματα πληρωμών και το ισοζύγιο πληρωμών,
- τα συστήματα συμψηφισμού και πληρωμών,
- τους κανόνες που εφαρμόζονται στους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, εφόσον επηρεάζουν σημαντικά τη σταθερότητα χρηματοδοτικών οργανισμών και χρηματαγορών.

2. Επιπλέον, οι αρχές των κρατών μελών που δεν είναι συμμετέχοντα κράτη μέλη, ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που αφορά τα μέσα της νομισματικής πολιτικής.

3. Η ΕΚΤ, αμέσως μόλις παραλαμβάνει σχέδιο νομοθετικής διάταξης, κοινοποιεί στις αρχές που ζητούν τη γνώμη της κατά πόσον το εν λόγω σχέδιο εμπίπτει, κατά τη γνώμη της, στον τομέα των αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 3

1. Οι αρχές των κρατών μελών που προπαρασκευάζουν νομοθετική διάταξη μπορούν, εφόσον το θεωρήσουν αναγκαίο, να θέτουν στην ΕΚΤ προθεσμία για τη διατύπωση της γνώμης της, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός μηνός από την ημερομηνία κατά την οποία ο πρόεδρος της ΕΚΤ παραλαμβάνει κοινοποίηση για το σκοπό αυτό.

2. Η προθεσμία μπορεί να μειώνεται, σε περίπτωση κατεπείγοντος. Στην περίπτωση αυτή, η αρχή που ζητάει τη γνώμη αναφέρει τους λόγους του κατεπείγοντος.

3. Η ΕΚΤ μπορεί να ζητάει εγκαίρως την παράταση της προθεσμίας για τέσσερις επιπλέον εβδομάδες. Η αρχή η οποία ζητάει τη γνώμη δεν μπορεί να απορρίπτει αυτό το αίτημα χωρίς εύλογη αιτία.

4. Μετά την εκπνοή της προθεσμίας, η έλλειψη γνώμης δεν εμποδίζει την εθνική αρχή η οποία ζητάει τη γνώμη, να ενεργήσει περαιτέρω. Ωστόσο, εάν η γνώμη της ΕΚΤ παραληφθεί μετά την εκπνοή της προθεσμίας, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να γνωστοποιηθεί στις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Άρθρο 4

Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική τήρηση της παρούσας απόφασης. Για το σκοπό αυτό, μεριμνά ώστε η γνώμη της ΕΚΤ να ζητείται σε εύλογο στάδιο, για να μπορέσει να τη λάβει υπόψη της η αρχή που εισηγείται το σχέδιο της νομοθετικής διάταξης πριν λάβει απόφαση ως προς την ουσία, και μεριμνά επίσης ώστε η γνώμη της ΕΚΤ να γνωστοποιηθεί στην αρχή που θα κληθεί να εγκρίνει τη διάταξη, εφόσον η αρχή αυτή είναι διαφορετική από εκείνη που προπαρασκευάζει τις εν λόγω νομοθετικές διατάξεις.

Άρθρο 5

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 1999.

2. Η απόφαση 93/717/ΕΚ καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 1999.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 29 Ιουνίου 1998.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. COOK

© Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, 2015

Διεύθυνση 60640 Frankfurt am Main, Germany

Τηλέφωνο +49 69 1344 0

Δικτυακός τόπος www.ecb.europa.eu

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Το παρόν κείμενο βασίζεται σε στοιχεία διαθέσιμα την 14η Νοεμβρίου 2014, εκτός αν άλλως αναφέρεται.

ISBN 978-92-899-2075-9 (ηλεκτρονική μορφή)

DOI 10.2866/702672

EU catalogue No QB-02-16-045-EL-N (ηλεκτρονική μορφή)